

ЧЕРНИШОВ ДМИТРО ЮРІЙОВИЧ

Курсант Київський інститут Національної гвардії
України

МИНЬКО ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

доктор філософії, доцент Київський інститут
Національної гвардії України

КОРОТКИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТАКТИКУ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ В ХОДІ ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ

Російсько-українська війна значною мірою змінила поняття класичного фронтового розмежування сторін. Для Національної гвардії України (далі – НГУ) територія поза лінією зіткнення стала не глибоким тилом, а фактично другим ешеленом оборони, де тактика виконання службово-бойових завдань дещо трансформувалася під впливом повітряних ударів та діяльності диверсійно-розвідувальних сил противника.

На сьогодні військовослужбовці військового наряду в будь-якій частині України мають бути готовими не лише до звичних сценаріїв, а й до сценаріїв, які раніше вважалися малоімовірними. Тепер військовослужбовці НГУ займаються виконанням широкого спектру завдань: від несення служби із забезпечення громадської безпеки й охорони громадського порядку, охорони важливих об'єктів, КЕОП, охорони ДПКУ до збиття ударних дронів (а в деяких випадках й крилатих ракет), ліквідації озброєних груп у міській забудові в населених пунктах іноді далеко від лінії фронту. Це вимагає вчасного та комплексного визначення завдань підрозділам, перегляду планів бойової та спеціальної підготовки зі зміщенням акценту на універсальність військовослужбовців НГУ. Найбільш конкретним прикладом впливу сучасних технологій на тактику застосування підрозділів НГУ в ході виконання службово-бойових завдань є створення та застосування мобільних вогневих груп ППО. Якщо раніше підрозділи НГУ не розглядалися як активний елемент протиповітряної оборони країни, то сьогодні МВГ НГУ є поєднанням високої мобільності, автономного зв'язку та специфічного озброєння (зенітні установки, ПЗРК, великокаліберні кулемети з тепловізійною оптикою, протиповітряні дрони, тощо) в складі системи ППО сил безпеки та оборони України.

Частка збитих силами МВГ дронів типу «Shahed» становить значну частину загального результату роботи ППО. Дані дещо різняться залежно від періоду та джерела. Наразі за останніми даними ефективність застосування МВГ СОУ у загальній частка в системі ППО складає близько 40% усіх російських дронів. Свій внесок у результати вносять й МВГ НГУ.

Успішність дій МВГ значною мірою зумовлена застосуванням принципів мережецентричного управління. Використання цифрових інструментів, наприклад планшетів із системою «Віраж-планшет» або подібними цифровими рішеннями, дає змогу гвардійцям отримувати цілевказання в режимі реального часу. Це принципово трансформує процес ухвалення рішень командиром групи: замість очікування розпоряджень зверху він переходить до самостійного, ініціативного перехоплення цілей у межах визначеного сектору.

Також розвиток цифровізації та інформаційних технологій впливає на розширення можливостей підрозділів НГУ під час забезпечення державної безпеки та охорони громадського порядку в зонах відповідальності. Наприклад, актуальним питанням є розвиток можливостей практичного використання різних існуючих інформаційних систем. Інформаційні системи «Гард», «Скорпіон» і «Аркан» можуть ефективно використовуватись органами управління та військовими нарядами Національної гвардії України як складова єдиного інформаційного простору сектору безпеки і оборони. На рівні органів управління їх застосування забезпечує своєчасне отримання та узагальнення даних про осіб, транспортні засоби, оперативну обстановку, а також інтеграцію інформації з інших правоохоронних і

прикордонних структур. Це дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень, здійснювати прогнозування загроз, планувати службово-бойове застосування підрозділів і координувати дії з іншими суб'єктами забезпечення державної безпеки.

Використання засобів радіоелектронної боротьби (окопних РЕБ, антидронових рушниць) в найближчій перспективі стане обов'язковим елементом мобільних груп швидкого реагування, які в разі ускладнення обстановки мають бути готовими запобігти неправомірному застосуванню FPV дронів та дронів інших типів. Це зумовлює необхідність для гвардійців володіти знаннями у сфері радіоелектроніки, які раніше були характерні переважно для вузькопрофільних фахівців. Є перспектива розширення використання БпАК та НРК в інтересах виконання завдань під час охорони громадського порядку, припинення масових заворушень, охорони особливо важливих державних об'єктів, тощо.

Таким чином короткий аналіз впливу сучасних технологій на тактику застосування підрозділів НГУ в ході виконання службово-бойових завдань дає напрям для подальших наукових розвідок в напрямку розширення можливостей використання.

ЯРОШИК ВАСИЛЬ СЕРГІЙОВИЧ

курсант 125 навчальної групи факультету
забезпечення державної безпеки Київський
інститут Національної гвардії України

ЯРЕМА ВЛАДИСЛАВ ВАЛЕРІЙОВИЧ

старший викладач кафедри соціально-
гуманітарних дисциплін Київський інститут
Національної гвардії України

**ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ
УКРАЇНИ: ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ**

В умовах тривалої повномасштабної збройної агресії проти України межа між фронтом і тилом стала максимально розмитою, а забезпечення стійкості держави вимагає комплексного підходу. Для Національної гвардії України (НГУ), яка органічно поєднує функції військового формування та правоохоронного органу, ефективна взаємодія з цивільним населенням перестала бути виключно допоміжним елементом. Відповідно до Закону України «Про Національну гвардію України» та Закону України «Про правовий режим воєнного стану», на гвардійців покладається широкий спектр завдань із забезпечення державної безпеки. У цьому контексті цивільно-військове співробітництво (ЦВС) стає критичною запорукою успішного виконання як бойових, так і стабілізаційних завдань. Наукова новизна полягає у систематизації практичного досвіду підрозділів НГУ у сфері цивільно-військового співробітництва (ЦВС/СІМІС) під час повномасштабної війни, визначенні ключових аспектів їхньої інтеграції з громадами, а також обґрунтуванні необхідності формування специфічних лідерських компетенцій у військовослужбовців для роботи з цивільним середовищем. З огляду на це, мета доповіді – проаналізувати роль цивільно-військового співробітництва у зміцненні обороноздатності держави, забезпеченні життєдіяльності громад та окреслити перспективи розвитку системи підготовки кадрів для підрозділів СІМІС у структурі НГУ.

Сучасний досвід ведення бойових дій доводить, що успіх військових операцій залежить не лише від наявності новітнього озброєння чи тактичної переваги, а й від міцності тилу та безпосередньої підтримки місцевого населення. Згідно з чинною доктриною Збройних Сил України, цивільно-військове співробітництво розглядається як невід'ємна складова оперативного мистецтва. Особлива роль НГУ у системі ЦВС зумовлена її подвійною природою: будучи складовою Сил оборони України, вона одночасно виконує правоохоронні